

Гудзь Генріх Олександрович,
аспірант, Київський національний університет імені
Тараса Шевченка, м. Київ

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ В АГРАРНОМУ ПІДПРИЄМНИЦТВІ

Гудзь Генрих Александрович,
аспірант, Киевський национальный университет имени
Тараса Шевченко, г. Киев

ГЛОБАЛИЗАЦИОННЫЙ АСПЕКТ РАЗВИТИЯ СТРАХОВЫХ УСЛУГ В АГРАРНОМ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВЕ

Henrikh Hudz,
PhD student, Taras Shevchenko National University of
Kyiv, m. Kyiv

GLOBALIZATION ASPECT OF INSURANCE SERVICES IN AGRICULTURAL ENTERPRISES

Ключові слова: сільськогосподарське страхування, страхові послуги, глобалізація, глобалізаційні процеси, аграрне підприємництво.

Ключевые слова: сельскохозяйственное страхование, страховые услуги, глобализация, глобализационные процессы, аграрное предпринимательство.

Keywords: agricultural insurance, insurance services, globalization, globalization process, agricultural business.

Анотація. У статті досліджується вплив глобалізаційних процесів на розвиток страхових послуг в аграрному підприємстві. Наведено фактори глобалізаційного характеру та їх вплив на розвиток страхових послуг в аграрному підприємстві.

Аннотация. В статье исследуется влияние глобализационных процессов на развитие страховых услуг в аграрном предпринимательстве. Приведены факторы глобализационного характера и их влияние на развитие страховых услуг в аграрном предпринимательстве.

Annotation. The paper explores the impact of globalization processes on the development of insurance services in the agricultural business. Describes the globalization factors and the nature of their influence on the development of insurance services in the agricultural business.

Постановка проблеми. Сільське господарство часто визнається в якості пайбільшої промисловості у світі, і це велике соціальне і економічне значення. Так як населення продовжує зростати, істотна глобальна трансформація повинна проходити з метою збільшення виробництва продовольства на 70 відсотків до 2050 року, до контрольної цифри, необхідної для того, щоб прогодувати майбутнє населення [2]. За даними американської служби розвідки, стосовно змін та глобальних тенденцій у світі на 2030 рік, населення планети складатиме понад 8 мільярдів. Відповідно, зростатиме потреба в їжі, що за оцінками складатиме більше 35%. В даному контексті виникає необхідність у підвищенні ефективності виробництва.

У сільськогосподарській сфері глобалізаційні процеси характеризуються посиленням взаємозалежності країн у сфері продовольчого забезпечення, зростанням ролі аграрного сектору в цілому. В умовах глобалізації кількість страхових послуг для аграрних підприємств зростає, підвищується підтримка урядів держав. Дані фактори сприяють розширенню бази потенційних інвесторів у аграрний сектор і підвищують ліквідність аграрних підприємств.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У даній статті, використані дослідження зарубіжних науковців: М. Kang [5], Р. Iturriz [4], що розглядали у своїх працях вплив глобалізаційних процесів на аграрну сферу та організацію страхового захисту, пов'язаного з даною ді-

яльністю. Також, розглянуто звіт Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (англ. Food and Agriculture Organization of the United Nations) [2] та матеріали Міністерства сільського господарства та продовольства Канади (англ. Agriculture and Agri-Food Canada) [4].

Метою статті є оцінка розвитку страхових послуг в аграрному підприємстві в умовах глобалізаційних процесів.

Об'єктом дослідження є страхові послуги в аграрному підприємстві.

Предметом дослідження є теоретичні та методичні підходи до оцінки впливу глобалізаційних процесів на розвиток страхових послуг в аграрному підприємстві.

Виклад основного матеріалу. У країнах, що розвиваються сільське господарство має особливе значення – вона є основним джерелом економічного зростання і продовольчої безпеки, і це може бути одним з найбільш ефективних підходів до скорочення масштабів бідності (порівняно з несільськогосподарськими галузями, від яких залежить розмір валового внутрішнього продукту (ВВП)). В Африці, від 30 до 40 відсотків ВВП припадає на сільське господарство, і майже 60 відсотків від загального обсягу експортних надходжень. Для порівняння, в Канаді Міністерство сільського господарства і продовольчої системи (AAFS) становить приблизно 6,7 відсотки ВВП [4]. Через це, підвищення продуктивності сільського господарства є ключовим завданням для країн, що розвиваються, так і для розвинених країн.

Страхові премії для даного виду страхування швидко зростають в останні роки, з 8 млрд. доларів в 2005 році до 30 млрд. доларів станом на 2014 рік. Можна виділити три основні чинники, які сприяли зростанню обсягів страхових премій в сільськогосподарському страхуванні [4]:

– Першим чинником є збільшення вартості базового сільськогосподарського виробництва в останні роки, який вплинув безпосередньо на обсяги сільськогосподарської страхової премії;

– Другим чинником є підвищення вартості сільськогосподарських активів, що також збільшило вразливість учасників ланцюга створення вартості до втрат, а отже підвищився попит на послуги страхування;

– Третім чинником є розвиток нових ринків для сільськогосподарського страхування і збільшення підтримки державного сектора на існуючих ринках.

З географічної точки зору, основна частина премій зібрана у Сполучених Штатах і Канаді, що становить 62% обсягу ринку. У Азії даний показник становить 18%, в Європі близько 16%. Значно нижчий рівень у Латинській Америці – 2%, та 1% в Океанії та Африці, відповідно (рис.1).

Фактори глобалізаційного характеру та їх вплив на розвиток страхових послуг в аграрному підприємстві [3-5]:

1. Зростання кількості випадків пошкодження сільськогосподарських культур, через поширення ризиків з високим ступенем тяжкості.

Глобальне потепління та підвищення інтеграційних процесів на ринках, робить страхування аграрних ризиків за індексом погоди важливішим.

2. Сільське господарство стає все більше комерціалізованим, з високим рівнем фінансових вкладень.

Фермери та інвестори все більше розглядають можливість використання механізму фінансування, тобто страхування, з метою усунення частини ризиків. В рамках даної тенденції комерціалізації, страхування є одним з численних послуг, що надаються для сільськогосподарських товаровиробників.

3. Варіація страхових продуктів.

Для того, щоб відобразити динамізм взаємодії сільськогосподарського сектора з навколишнім середовищем, деякі нові страхові продукти були введені в останнє десятиліття. Наприклад, як індексні страхові продукти та похідні від них.

4. Розповсюдження шкідників / захворювань.

Дане явище включає в себе всі країни, де сільське господарство є важливою частиною економіки.

5. Розширення та збільшення вимоги до якості і безпеки харчових продуктів, що відносяться до сільськогосподарської продукції, а також зростаючі вимоги щодо захисту навколишнього середовища.

Дані тенденції також можуть вплинути на виробничі ризики. Страхові послуги мають спрямовуватися на допомогу в управлінні внутрішньогосподарськими виробничими ризиками в результаті змін в практиці захисту та безпеки.

6. Лібералізація торгівлі сільськогосподарською продукцією.

Це призводить до значних коливань цін та нестабільності доходів фермерів.

Висновки. Сільськогосподарське страхування може вплинути на підвищення продуктивності сільського господарства, дозволяючи виробникам інвестувати в більш продуктивне, але потенційно ризиковане, сільськогосподарське виробництво. Неприятливі погодні умови є основним чинником втрати врожаю, а в разі екстремальних явищ, таких як посуха і повені, виробники стикаються з ймовірністю втрати всього врожаю. У поєднанні з навколишнім середовищем, яке швидко змінюється та через ускладнення процесу агро-поставок, кліматичних змін, які можуть бути факторами збільшення частоти і тяжкості наслідків стихійних лих; підвищену волатильність цін у зв'язку зі змінами в структурі ринку – все це викликає занепокоєння у підприємців, уряду, страховиків та перестраховиків. Таким чином, сільськогосподарське страхування є важливою частиною забезпечення довгострокової стабільності і зростання в сільськогосподарському секторі, допомагає зменшити негативний вплив природних катастроф, а також стимулює інвестування у покращення технології виробництва.

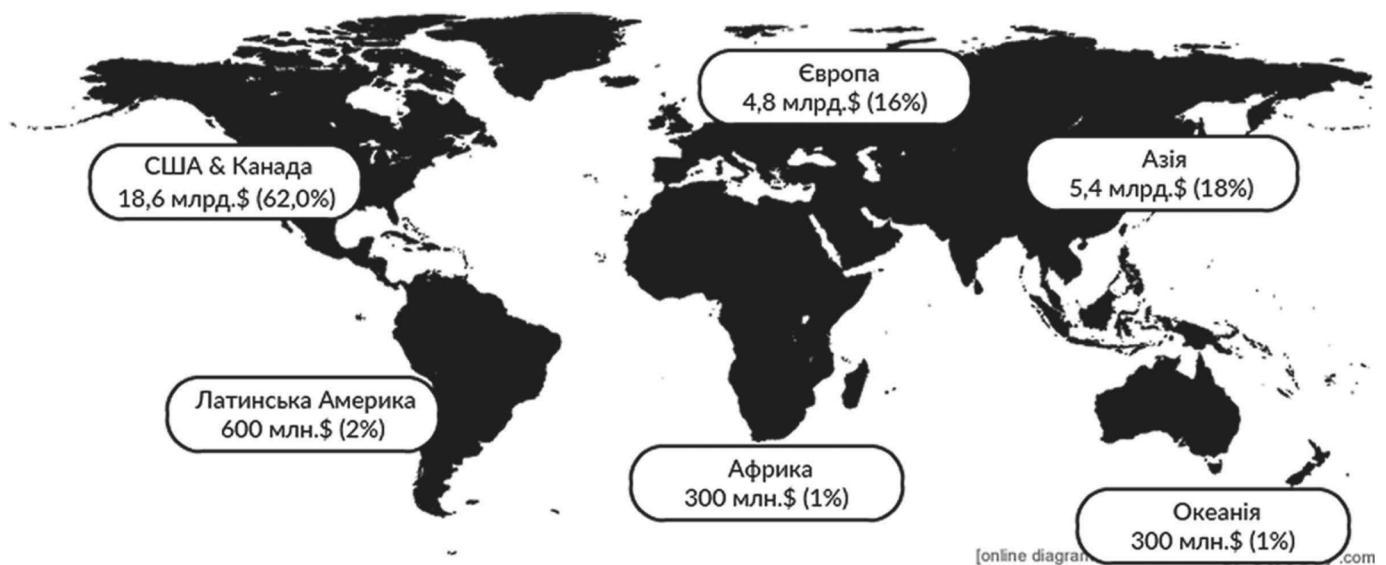

Рис. 1. Обсяг зібраних страхових премій за регіонами, 2014 рік, %

*Джерело: створено автором за допомогою онлайн-ресурсу для створення інфографіки Creately [www.creately.com]

Список використаних джерел

1. Agriculture and Agri-Food Canada (AAFC). 2014. Accessed September 2014. Available at: www.agr.gc.ca/cng/?id=1284665357886.
2. FAO. 2009. Global Agriculture Towards 2050. How to Feed the World 2050, High Level Expert Forum. Accessed January 2015. Available at: www.fao.org/_leadadmin/templates/wsfs/docs/Issues_papers/HLEF2050_Global_Agriculture.
3. Global Trends 2030: Alternative Worlds. Accessed December 2012. Available at: www.dni.gov/nic/globaltrends
4. IturriozR. Agricultural Insurance // ECSSD, Washington, DC: World Bank, Primer Series on Insurance Issue 12, November 2009, available at: <http://www.worldbank.org/nbfi>
5. Kang M. Innovative Agricultural Insurance Products and Schemes. Agricultural Management, Marketing and Finance. Occasional Paper // Food and Agriculture Organization of the United Nations, available at: <http://www.fao.org/docrep/010/a1162e/a1162e00.HTM>

References

1. Agriculture and Agri-Food Canada (AAFC). 2014. Accessed September 2014. Available at: www.agr.gc.ca/cng/?id=1284665357886.
2. FAO. 2009. Global Agriculture Towards 2050. How to Feed the World 2050, High Level Expert Forum. Accessed January 2015. Available at: www.fao.org/_leadadmin/templates/wsfs/docs/Issues_papers/HLEF2050_Global_Agriculture.
3. Global Trends 2030: Alternative Worlds. Accessed December 2012. Available at: www.dni.gov/nic/globaltrends
4. IturriozR. Agricultural Insurance // ECSSD, Washington, DC: World Bank, Primer Series on Insurance Issue 12, November 2009, available at: <http://www.worldbank.org/nbfi>
5. Kang M. Innovative Agricultural Insurance Products and Schemes. Agricultural Management, Marketing and Finance. Occasional Paper // Food and Agriculture Organization of the United Nations, available at: <http://www.fao.org/docrep/010/a1162e/a1162e00.HTM>

УКРАЇНА БІЗНЕС
ВИДАВНИЧИЙ ДІМ

www.ukrbizn.com

Издательский Дом «Украина Бизнес» –

лидер украинского рынка профессиональной периодики

Мы выпускаем три издания:

- финансово-экономический еженедельник «Украина Бизнес Ревю»;
- научно-аналитический журнал «Финансовые услуги»;
- ежегодный презентационный справочник «Альманах финансовых услуг».

Основная миссия изданий – информирование профессионального сообщества; объединение участников финансового рынка для решения задач по совершенствованию его работы; предоставление аналитической и практической информации; освещение мероприятий по государственному регулированию финансовых рынков.

Коллектив Издательского дома всегда открыт к общению, новым идеям, сотрудничеству!

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ АНАЛІТИЧЕСЬКИЙ ЖУРНАЛ
**ФИНАНСОВЫЕ
УСЛУГИ**

ПОДПИСНОЙ ИНДЕКС

22668

Альманах финансовых услуг
Financial Services Almanac

ПОДПИСНОЙ ИНДЕКС

06687

УКРАЇНА
БізнесРевю
НАУКОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ТИЖЕННИК

ПОДПИСНОЙ ИНДЕКС

37625

Адреса редакції: Київ, пр-т. Московський, 21, оф. 602
Тел.: (044) 238 68 38, 238 68 40
Факс: (044) 238 68 40

E-mail: inform@ukrbizn.com,
ukrbizn@ukrbizn.com
Сайт: www.ukrbizn.com